

6-12 dienų
Lietuvio
Amerikos Lietuvos pikni-
ryksta gegužės 31-mą
Babrausko Pavilijo-
cester, Mass. Tai bus
išinis pavasarinis Nau-
Anglijos lietuvių su-
vimas. Tame suvažia-
dalyvaus žymūs sve-
Julius Smetona, Lietu-
Prezidento sunus, nese-
Lietuvos atvykęs
nikon. (Tėmykite 'garsis-
ose).

AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

1921 m. "NAUJIENOS" 1789 So. Halsted St. Lithuanian Boston

NO. 21-mas Telefonas Dial 5-1094 WORCESTER, MASS. 23-čią GEGUŽES (MAY) 1942 M. Kaina 5 centai VOL. XXIII

Rusai Pliekia Nacius Kharkovo Fronte; Bet Naciai Briaujasi Kaukazo Link

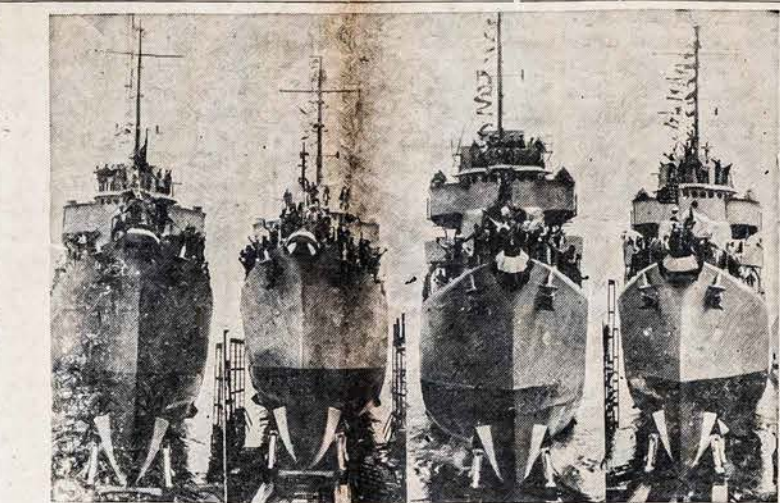
ANGLAI RENGIASI ATIDARYTI ANTRĄ FRONTĄ PRIEŠAIS NACIUS

Maskva. — Paskutiniuosius žinios skelbia, kad raudonarmiečiai, po Gen. Timošenkos vadovybe pralaužę vokiečių frontą ties Kharkovu ir pasivarė šešias mylias pirmyn. Kiti mušiai eina Smolensko ir Leningrado kryptimi. Rusai sako, kad šių dienų susirėmimuose su naciais daug kariško grobio pateko jų žinion ir 20,000 nacių kareivių buvo nukauti.

Pralaužus Kharkovo frontą, rusams atsidarytų kelias Kievan, ten kur buinūs kviečiai auga ir gausūs laukai mineralų šaltiniais; ten kur vokiečiai tikėjosi ekonomiškai pasisotinti.

Tačiau vokiečiai, nebodami to rusų ofensyvo, šaujami per Krymo pusiasalį Kierčo link, kad iš ten dasisietki iki Kaukazo aliejaus šaltinių, ir tuomi patapti ne tik Europos, bet Azijos ir Afrikos valdonais.

Anglai suprasedami vokiečių norus, rengiasi atidaryti naują frontą, kad juos subombarduoti iš užpakalio ir tuomi užbaigti karą ant vi-

KETURI J. V. NAUJI NAIKINTOJAI
Keturi nauji naikintojai del J. V. Laivyno buvo ant vandens nuleisti bėgy penkiasdešimt minučių, Federal Shipbuilding and Drydock Company, Kearney, N. J. Tai naujas rekordas padarytas. Kariniai laivai 90% užbaigti, yra iš kairės į dešinę: 445 — Fletches; 446 — Radford; 489 — Mervine ir 490 Quick. Charles Edison, New Jersey valstijos gubernatorius, kurs pasakė iškilnių prakalbą pareiškė, kad šis rekordas yra lygus su didelio laivyno pergale arba laimėjimu.

Prancūzų Laivyne Dar Yra 127 Kariniai Laivai

Washington, D. C. — Martinique vyriausybei palio-savus tris karinius laivus iš prancūzų tarnybos, prancūzų kolonijų Caribbean priepilaukose, Vichy vyriausybei dar liko keturi milžini kariniai laivai, 11 žvalgybiniai, du lėktuvų nešiotojai, 50 naikintojai, taipgi 60 submarinai. Laisvosios Prancūzijos Laivynas paėmė 100 armijos transportų, didelį skaičių tankierių ir 40 karinių laivų, iš kurių 15 buvo pietinėje Pacifiko daly. Rusų "Tass" žinių agentura neseniai pareiškė, kad 40 kariniai laivai, kurie buvo statomi tada kada vokiečiai privertė prancūzus pasirašyti taiką, pateko į nacių rankas, kaip karo grobis, kurį galės naudoti kaip norės. J. V. dabar veda derybas del prancūzų 140,000 tonų prekybinių ir tankų laivų, nes šioji šalis deda visas pastangas kad prancūzų kariniai laivai netaptų pavojingi Suvienytom Tautom.

sados. Bet japonai, suprasedami sąjungiečių tikslus, pradėjo briautis Rytų Kinijon, tikėdami momentaliai užvaldyti ją iki sąjungiečių pergalės pakol kas dar nesikariuomenės bus užimtos

kautynėse su jos sebrais vokiečiais. Dideli mušiai eina visuose frontuose, bet lemenčios pergalės pakol kas dar nesikariuomenės bus užimtos

VELIAUSIOS ŽINIOS

Athol, Mass. — Pietinėje Athol daly, anksti ketvirtadienio ryte kilo gaisras, kurs visiškai sunaikino 760 akrų Morgan Memorial Goodwill įstaigą. Ugniagesiai kovojo su ugnimi iki 9-tos valandos ryto. Padaryta nuostolių už \$25,000; buvo apdrausta už \$10,000.

Washington, D. C. — Kairių Administratorius Leon Henderson Naujos Anglijos kongreso atstovui per laišką pareiškė, kad gasolino pardavimas bus suvaržytas visose Jungtinėse Valstijose, įdant kuo daugiausia gumo butų sutaupyta.

New York, N. Y. — Vokietijos oficiališka žinių agentura per Madridą pranešė Suvienytai Spaudai New Yorke, kad 3,000 Jungtinių Valstijų kareivių atvyko į Gibraltar. Trys britų naikintojai palydėjo tuos laivus, kuriuose atvyko kareiviai.

Nežinoma tikrai ar kareiviai pasiliks Gibraltar ar vyks kur toliau.

London. — Suvienytos Tautos planuoja kas naktį pasiųsti po 1,000 orlaivių bombarduoti Vokietijos miestus. Dabar naudojama apie 800 bombnešių, kurie naktimis aplanko Vokietijos kariskus įsistiprinimus. Tai geriausias budas pagelbėti Rusijai iki bus galima pasirošti prie užpuolimo ant Europos kontinento. Dabar Airijoj suvažiavo šimtai tukstančių J.V. kareivių su visais moderniaisiais kariniais vežimais, tankais ir kitais pabuožais. Antras frontas bus tuojuas realybė.

KAS VALANDĄ PO VIENĄ BOMBERĮ PASTATYS FORDO DIRBTUVEJE

Detroit, Mich. — Užbaigtas pirmas iš keturių inžinų bombierių, kurie bus masiniai pastatyti, po vieną kas valandą, pusės mylio ilgumo, 37 akrų Willow Run, Ford Motor Co., dirbtuvėje. Bombierių statymo programa, kuri dabar pradėdama lyginasi su visu motorinių karų bizniu.

Fordo Motor Kompanijos biznis padvigubėjo, iš priešties karinių pabuklių gaminimo kontraktų. Fordo darbininkų skaičius taipgi du kartu didesnis. Fordas dabar turi apie 70 įvairių karo pabuklių gaminimui kontraktų. Apart šių didelių bombnešių, Fordo kompanija daro moderniškas tankas, gaisro kontroliavimo instrumentus, karinius vežimus, kulkas, inžinus del vežimų, laivų ir lėktuvų, orlaivių dalių ir kitų ginklų, kuriuos negalima minėti.

PERSPEJO NAUJĄ ANGLIJĄ, LAUKTI PRIEŠO PAKRAŠTYJE

Boston, Mass. — Joseph M. Loughlin, piliečių apsaugos direktorius, ragino Savanorių Apgynimo Korpuso narius su didesniu atsargumu atlikti savo pareigas, nes yra galimybės kad prieš kariniai laivai stovintieji prie pakraščio bandys šaudyti svarbius karinius įrengimus, arti arba ten kur yra gyventojų.

London. — Heinrich Himmler, Vokietijos Gestapo galva, dabar valdo danų — nacių pulkus, taipgi vokiečių pulkus ir Danijos policiją. Iš Londono, per radio Danijos Vyriausybės Ištremime atstovas perspėjo danus, kad atvykus Himmleriui į Daniją, Vokietija pradės inkorporuoti Daniją į Reichą. Danija taps Vokietijos au-

tonomiška provincija, žinoma kaip "Niedermark," po danų nacio Anton Mussert valdžia. Per paskutinę savaitę, vokiečiai sušaudė devyniasdešimt šešis asmenis kaltintus už suokalbį pagelbėti alijantams įsiveržti, suarežavo vėl visus buvusius Danijos armijos karininkus ir kadetus ir suėmė 460 žymius asmenis.

40,000 PADEGANČIŲ BOMBŲ NUMESTA ANT MANNHEIM

London. — R. A. F. kareivių pulkai nuskrido pietų rytuose vokiečių teritoriją ir išmetė virš 40,000 padegančių bombų. Mannheim apginti didelių karinių gamybos fabriku, kur randasi ir Barmeno anilin chemijos dirbtuvės. Anglai taipgi bombardavo submarino bazę, St. Nazaire, Prancūzijoje. Šimtai lėktuvų atskrido į Mannheim ir apie šimtas bombie-

rių užpuolė St. Nazaire. Kiti anglų lakunai lėktuvuose aplankė prieš orlaivių stovyklas Prancūzijoje ir Danijoje. Britų karininkai viršininkui pranešė, kad žuvo dvylika bombierių ir du lengvesni kariniai lėktuvai. Viena keturių motorų Stirling bombierių grupė atskridus išmetė virš 40,000 padegančių bombų, kurios uždegė daug gaisrų ir apšvietė visą priepilauką. Kiti lėktuvai atskridę vėliau nusiuntė dideles sprogstamas bombas, kurios padarė daug nuostolių.

Visų karių veidai nors parodė didelį nuvargimą, bet buvo su pergalės šypsena. Jie kovojo istoriškose kovoje, didžiausioje po Jutland, Pirmam Pasaulio Karam, jų mušiai vyko Pacifike — Coral Jurose.

Kad Įeigu Mokesčių Butų Žymiai Pakeltos

Washington, D. C. — Bu-
mitetas tarp savęs ta-
aip sutvarkyti sistemą
mokejimo įeigų taksu
mės mokestimis, tiem
gauna žemas įeigas.
Morienthou
jimas yra surinkti iki
simčių iš algų. Pagal
išdo Departamen-
radedant rugsėjo mė-
reguliariškai pradėtų
10-tą nuosimti iš al-
šioji suma bus naudo-
kaipo kreditas, kada
niais metais, kovo
dieną, sueis laikas už-
įeigų mokestis.

Maskva. — Paskutiniuosius žinios skelbia, kad raudonarmiečiai, po Gen. Timošenkos vadovybe pralaužę vokiečių frontą ties Kharkovu ir pasivarė šešias mylias pirmyn. Kiti mušiai eina Smolensko ir Leningrado kryptimi. Rusai sako, kad šių dienų susirėmimuose su naciais daug kariško grobio pateko jų žinion ir 20,000 nacių kareivių buvo nukauti.

Pralaužus Kharkovo frontą, rusams atsidarytų kelias Kievan, ten kur buinūs kviečiai auga ir gausūs laukai mineralų šaltiniais; ten kur vokiečiai tikėjosi ekonomiškai pasisotinti.

Tačiau vokiečiai, nebodami to rusų ofensyvo, šaujami per Krymo pusiasalį Kierčo link, kad iš ten dasisietki iki Kaukazo aliejaus šaltinių, ir tuomi patapti ne tik Europos, bet Azijos ir Afrikos valdonais.

Anglai suprasedami vokiečių norus, rengiasi atidaryti naują frontą, kad juos subombarduoti iš užpakalio ir tuomi užbaigti karą ant vi-

London. — R. A. F. kareivių pulkai nuskrido pietų rytuose vokiečių teritoriją ir išmetė virš 40,000 padegančių bombų. Mannheim apginti didelių karinių gamybos fabriku, kur randasi ir Barmeno anilin chemijos dirbtuvės. Anglai taipgi bombardavo submarino bazę, St. Nazaire, Prancūzijoje. Šimtai lėktuvų atskrido į Mannheim ir apie šimtas bombie-

Visų karių veidai nors parodė didelį nuvargimą, bet buvo su pergalės šypsena. Jie kovojo istoriškose kovoje, didžiausioje po Jutland, Pirmam Pasaulio Karam, jų mušiai vyko Pacifike — Coral Jurose.

V. M. Klausutis

KOKIA TURI BUT LIETUVA PO KARO

Karo Lietuva Turi But Pilnai Laisva Demokratiška Valstybė. Visos Lietuviškos Žemės Turi But Gražintos Lietuvai. Mes Reikalaujam Lietuvos Su Vilniaus, Gardino, Suvalkų, Tilžės Ir Klaipėdos Kraštais.

LIETUVOS valstybė po karo turi but atstatyta iš suvienytų lietuviškų kraštų, apimančių etnografinės Lietuvos visą teritoriją apie 85,000 kvadratinį kilometrų plotą. Lietuvos rytų siena turi but pagal Maskvoje pasirašytą Lietuvos su Rusijos sąsutarį 12 d. rugpjūčio 1920 m., butent, nuo Dauguvos pės Vileikos ir Malodečno linkės ligi Nemuno upės; pietinė Lietuvos siena su Lenkija turi but nustatyta po pereinamo karo Lordo Kurzono nustatyta linkės palei Nemuną ligi Augustavos ir Galdupės; vakaruose Lietuvos siena turi but nuo Galdapės Baltijos jūros; Gardinas, Suvalkai, kurie lenkų buvo okupuoti turi but gražinti Lietuvai; taipgi, dalis Rytprusijos su sriemais: Galdapės, Isručio; Gumbinės, Tilžės, Labguvos ir Klaipėdos, turi but gražinta Lietuvai. Tokios Lietuvos mes reikalaujam po karo.

monės, kad tokioms reformoms pritaris ne tik Lenkija ir Rusija, bet ir kitų Suvienytų Tautų vadai, kovodami prieš vokiečių imperializmą.

Vokietijos kardininkų imperializmo politikos bazė — Rytprusija, turi but likviduota. Šis kraštas praityje buvo lenkų ir lietuvių apgyventa s ir dabar siame krašte lenkų ir lietuvių kilmės žmonės gyvena. Daugelis lenkų ir lietuvių paviršutiniškai prusais atrodo, arba, tokiais jie imponuoja, nes gerokai nutautėję, tačiau randame labai daug jų dar lenkiškai ir lietuviškai kalbančių (bet tiktai namie). Ši faktą esu patyręs 1935 m. bebudamas Rytprusijoje, ypatingai prie Lietuvos sienos, vokiečių muitinėje, kur visi tarnautojai, perkalbetojai kalba lietuviškai. Atsimenu, jog 1913 m. bevydamas iš rusų valdomos Lietuvos, patekęs į vadinamąją "mažąją" Lietuvą — Rytprusiją, aš radau tenai savo žmones; prie Rusijos — Vokietijos sienos, tuoiaus po rusų karių pervedimo, bėgančių iš Lietuvos per ruবেজিų, už pusvalandžio mus pasitiko vokiečių ruবেজিaus sargybinis — raitelis, kuris į mus lietuviškai, žemaitiška tarne, kalbėjo ir nurodė kur mes turim eiti bei vežiką gauti ligi geležinkelio stoties. Taipgi, pietrytinė Rytprusijos dalis susideda iš vadinamų mozurų, kurie lenkiškai kalba (gudiška tarne). Rytprusija gyventojų skaičių mišinys: suvokie tinti prusai, lietuviai, lenkai ir vokiečiai kolonistai.

J. V. LAIVYNAS APSAUGOJA DIDELĮ ATLANTIKO TRANSPORTĄ

Ziurint iš aukštai matyti kaip J. V. kareiviai laukia ženklų. Kada gaus ženklą, tai į vieną minutą pradės šauti. Žemai, kaikurie iš transporto laivų; dešinėje vienas laivas su žiburiais perduoda signalą per tirštą ukaną.

tu saulybių politikos. Tautų Lyga ir Ambasadorių Taryba ignoruodama lietuvių teises, pataikaudama lenkų imperializmui Lietuvoje, sudarė sąlygas lenkų smurto "legalizavimui" ir tokiu būdu padrašino kitų kraštų imperialistus panaudoti tokius žygius — neoficiališkus karus imperializmo siekiais paremtus, pavyzdin: japonai įsiveržė smurto būdu į Kiniją, italai į Abysiniją; pasekmė tų smurtų sudemoralizavo Tautų Lygą ir tarptautinių teisių autoritetą; tarptautinės sutartys tapo be vertės, militarinė ir fizinė jėga tapo sprendžiamąja galia pasauly. Tokia savoka ir padėti matydami vokiečiai Europoj ir kituose žemynuose puikiai iš naudojo, jie greitai apsiginklavo ir pradėjo tokius smurtus daryti kaip lenkai, japonai ir italai darė. Pasekmė buvo skandalinga, naujas karas prasidėjo ir visos pasaulio tautos tapo į karą įveltos. Tatai tasai nelemtas Želigowskio smurtas tapo politinės anarchijos precedentu. Vakarų Europos vadai manė, kad Vilniaus klausimo lenkų su lietuviams ginčas nesvarbus, tačiau vėliaus patyrė, jog buvo labai svarbus ir, kad lenkų smurto precedentas buvo tuomi mažu kelmu, kuris apvertė didelį vežimą.

reališkos politikos traktavimui lietuvių su lenkais glaudus santykiai dabar reikalingi. Lenkijos vadų politika turi but reališkesnė ir draugingais pagrindais traktuojama pabaltijoj; Lenkijos vadai turi šansus reviduoti savo politiką ir suderinti savo politinę veiklą su Baltijos tautomis ir pasiekti laimėjimų po šio karo bei patikrinimo taikos pabaltijos tautoms.

TYSLIAVAI PRIKLAUSO KREDITAS

Vienybės leidėjas ir redaktorius Tysliava kaltina Karpių ir Dirvą už tai, kad socialistai laimėjo tautinės organizacijos SLA rinkimus. Bet kartu jis pasidžiaugia, kad Karpius atliko "gerą darbą," pasitarndamas socialistus išrinkti.

Nors Tysliava tą "kreditą" atiduoda Karpiui, bet jis pats gerai žino, kad tas "kreditas" pačiam priklaus. Kreditas priklauso Tysliavai ir jo "Vienybei". Nors socialistų šleita stumė didelės ir gana skaitlingos jėgos: "Naujienos," "Naujoji Gaidynė," "Keleivis" galiaus ir pati "Tėvynė", ir taip pat Grigaičio — Gugio — Bagočiaus — Viniko politinės grupės arba mašina, bet be Tysliavos Vienybės paramos, socialistai nebutų laimėję. Nebutų laimėję delto, kad socialistų SLA narių labai maža. Didelė dauguma yra tautininkai. Juos reikėjo suklaidinti, kad laimėti. "Vienybė," kuri savo laiku lošė vadovaujamą rolę tautinėje visuomenėje, yra nuo seno įsigijusi prastyžą ir daugelis SLA narių ją tebeseka. Ir del to Vienybės rolė dar buvo reikalinga tautininkams nusitelkusius SLA narius suklaidinti. Tysliava labai puikiai Vienybės seną prastyžą ir reputaciją tam negarsingam klaidinimo darbu išnaudojo. Delto jam priklausau "kreditas" už socialistų laimėjimą. Tą iš anksto numatė Grigaitis, Gugis, Bagočius ir Vinikas ir jie iš anksto Tysliavą (kantraktu

spaudinti "Tėvynę" ir kitais favoritizmais) nusisamdė.

Jie Nori Mirti.

"Tėvynės" ofise susisipietė vyrukai per SLA organų nusiskundė, kad šiais rinkimais netikėtai SLA gyvenime pasireiškė labai daug judėsio. Net naujas laikraštis tam tikslui išleistas. Jie bėkavo, kad tie rinkimai buvė dabartinė valdyba per daug pulta ir "nepamatuotai" kaltinta ir kritikuota.

Vienintelį komentarą del tokios "filozofijos" tegalima pasakyti, tai, kad jie yra pasenę ir jau nori mirti. Jei jie butų jauni ar nepersenę ir turėtų bent kiek energijos ir dvasios, tai jie turėtų džiaugtis, kad SLA organizacijos gyvenime yra gyvumo. Tol kol bus gyvumo agresijos, kol valdininkai bus kritikuojami ir kaltinami, tol nereikės susirupinti organizacijos likimu. Ji gyvuoja. Kada nariai liks indiferentai, pamos ranka ir pasakys: "tegul sau žinosi! Tegul daro ką nori." Tada liks užtikrinta amžina pozicija centre esantiems vyruks, bet kartu bus pasireiškęs ir organizacijos pasenėjimas ir su juo jos mirtis.

Menki ir saumilingi žmoneliai, kad sau vieteles užtikrinti SLA centre, stengiasi organizacijos gyvybę pakirsti; jie griebiasi net pikty insinuacijų prieš opoziciją, kad ne tik laikinai pasilikti, bet ir kad ateityje opoziciją numarinti. Nežiurint tų vyrų išgascio ir verkšlenimo, tačiau reikia pripažinti liudną faktą, kad

šiais rinkimais buvo daug mažiau ugnies nei seniau. Taigi, tikrenybė, organizacija sensta, o centro senukai nori tą senėjimo procesą pagreitinti.

D. Klinga

KAINŲ KONTROLIAVIMO PROGRAMA

Kainų Administracijos Ofisas ragina perkančią visuomenę turėti kantrybės ir tolerantiškumo pakol kainų kontroliavimo programa pilnai išsivystys.

Amerikiečiai pripažins, kad kainų aukštis (ceiling) yra jų apsauga prieš kylančius pragyvenimo kaštus. Administratoriūs Leon Henderson sakė.

"Ilgai — tęsiantis pavykimas programos reikalauja pilną kooperaciją vartotojo. Šeiminkė ir pirkėja gali padėti supraddamos kaip kainų aukštis veiks ir turėdamos kantrumo pakol tokiu milžiniška programa pradės veikti.

"Patvarkymai uždeda daug naujų ir keblių sunkumų a n t krautuvninkų ir jų pristatytojų. Pirkėjai turi suprasti, kad su gegužės 18 d. kiekvienas krautuvninkas turi pertvarkyti jo daiktus, kad sutiktų su kainų patvarkymais, ir po gegužės 18 d. jis negali parduoti daiktus virš aukščio. Tai milžiniškas darbas, ypatingai smulkiniams krautuvninkams, kurių rekordai ne užbaigti.

"Vartotojas neturi tokios problemos. Valdžia įsteigdama kainų aukštį atlieka darbą del vartotojo kuri ji arba jis sau viens negali atlikti. Bet vartotojas privalo apsipazinti su pagrindiniais parupinimas kainų patvarkymų.

"Tikima, kad per pirmas kelias sanvaites po gegužės 18 d. bus daug neaiškių klausimų ir bus nesutikimų tarpe vartotojo ir pardavėjo apie maksimumo kainas. Jie neisvengiami, net ir kada krautuvninkai įsteigė savo aukštį sulig nustatytu parupinimu.

"Kada nesutikimai pasirodo, patartina, kad pirkėjas ir krautuvninkas bandytų susitaikinti. Tik kada jie vis nesutinka ir pirkėjas gali įrodyti faktą, kad nepriilaikyta prie kainų patvarkymų, tik tada reikia pranešti patvarkymų pildytojams.

Kainų Administracijos Ofisas išleido trijų — punkty rodyklę, kuri išdėsto kaip šeiminkė ir pirkėja gali prisidėti prie įvykdinimo kainų aukščio.

1. Prieš liepos 1 d.: Susipažinkite su kainų patvarkymais ir kaip jie veikia.

Nebukite kainų policininku. Palkite darbą Kainų Administracijos Ofisui. Nuo pat pradžios, OPA prižiūrės kainas, vartodamas pilnai prityrusius techninius darbininkus iš Darbo Departamento Statistikų, sužinoti kainų kryptį.

2. Po Liepos 1 d.: Kainų ir Paskirstymo Tarybos — komiteitai iš jūsų kaimynų — jau veiks ir priims skundus. Žinokite kaip ir kur pranešti apie patvarkymų laužymą. Tarybos išklausus skundus ir sutvarkys kur galima, bet ypatingai atsitikimai bus pavestiti OPA pildymo oficialams del galutinio nusprendimo.

Tuo tarpu, OPA išlavins profesionalius pirkėjus dirbti su kiekviena Karo Kainų ir Paskirstymo Taryba daboti kainas ant vietos.

3. Del ilgai — tęsiančios programos. Supraskite, kad yra jusų asmeniška atsakomybė pirkti reikmenis pagal kainų aukščio, arba žemiau kainų aukščio. Su stoka reikmenų susidėkite ir pasidalinkite su kaimynais.

Naujas patvarkymas Pabaltijos po karo turi but praveistas. Vokiečių rytų siena turi but vakaruose už Vislos upės kaip praityje buvo. Lenkija turi but nustatyta nuo karpatų kalnų ligi Baltijos jūros, do trečdaliai Rytprusijos žemės privalo but gražinti Lenkijai. Pravedus tokias teritorines reformas Pabaltijoj, kaip Lietuva taip Lenkija galės buti etnografiškais pagrindais atstatytos. Tiktai tokiu būdu bus galima pašalinti vokiečių Lietuvos ir kitų Baltijos tautų, taipgi Rusijos. Esam tos nuo-

VOKIETIJOS SPARNAI TURI BUT NUKIRSTI

Vienintelis budas, kad suvaldyti vokiečius, reikia visiškai juos nuginkluoti, nuginkluoti juos bus galima tiktai tuomet, kai bus Vokietijai nukarpyti jos karinumo sparnai, kuomet Vokietijos rytų siena bus į vakarus už Vislos, o ne už Nemuno. Taiprib, reformų vykdintojai privalo nepamiršti, kad Čekoslovakija turi but atstatyta jos etnografinės ribose, Austrija turi but atstatyta jos etnografinės ribose, Austrijai turi but gražinti pietvakarinis su Munich kraštas, kurį vokiečiai pagrobė rie Bismarko laikais, turi but gražintas Tyroliaus kraštas, kurai po pereinamo karo atiteko Italijos uostu Triesto prie Adriatikos jūros; tokias teritorines reformas pravedus, gražinus vokiečių pagrobtus kraštus liečiam, lenkams, čekams ir austrams, Vokietija bus priverspudži sudarė vieną, nusiimant, bet ilgas amžius tautingą buti. Tokios reformos pagriną turėjo buti, tačiau ji buvo labai silpna ir nesolidari valstybė, nes apie 37% gyventojų buvo tautų mažumos, lenkų pavergti lietuviai, ukrainiečiai ir kitų tautinių mažumų žmonės buvo ne tik jų persekiojami, bet tiesiog tankiai terorizuojami; pasekmė tokios padėties, buvo labai žalinga Lenkijai ir Lietuvai.

Tokių teritorinių reformų mes, lietuviai, pageidaujame po karo. Mes laukėm tokių reformų po pereinamo karo; deja, nesulaukėm, nes anglų ir francuzų vadai nesugebėjo orientuotis reališka, o lenkų vadai ryžosi pasinaudoti karo ir revoliucijos susilpninta Rusija, jie ryžosi atstatyti tradicinės svajonės didelę nuo marių ligi marių Lenkiją, pagrobiant Lietuvą ir Ukrainą. Bet tokiems fantaziškiems lenkų vadų tikslams pasipriešino ne tiktai lietuviai, bet ir rusai, lenkai nepasiekė savo tikslo — nepastatė Lenkijos nuo Baltijos jūros ligi Juodųjų marių, tačiau lenkų politika sudarė labai skandalingą padėti pabaltijoj; Želigowskio — Pilsudskio sugalvotas skyimas ir smurtų įvykdytas pagrobimui rytinės Lietuvos su sostine Vilniūm, nutraukė lietuvių su lenkais santykius ir sudemoralizavo Pabaltės valstybių solidarumą.

Lenkija tapo nors didesnė negu turėjo buti, tačiau ji buvo labai silpna ir nesolidari valstybė, nes apie 37% gyventojų buvo tautų mažumos, lenkų pavergti lietuviai, ukrainiečiai ir kitų tautinių mažumų žmonės buvo ne tik jų persekiojami, bet tiesiog tankiai terorizuojami; pasekmė tokios padėties, buvo labai žalinga Lenkijai ir Lietuvai.

Taipgi nepamirškim, kad Želigowskio smurtas tapo precedentu.

SVARBU

Svarbu yra prisiminti tiems Amerikos Lietuvid skaitytoms, kurių prenumeratos jau senai yra pasibaigę, kad pasinaujintų, kad nereiktų laikraštis sustabdyti šiuo svarbiu momentu, kuriame siaučia Antras Pasaulinis Karas ir kuriame gludi kaip Lietuvos taip ir kitų mažųjų tautų Skaisti Ateitis — ar gal Amžina Vergija.

Braingys Amerikos Lietuvid Skaitytojai, įvertinkite savo spaudą — pasinaujinkite savo prenumeratas į laiką, ir gaukite vieną kitą naują Amerikos Lietuviui skaitytą. Taip darydami, Jūs paremsite savo spaudą ir laikraštis Jūs lankys kas savaitę be susitrukdymo.

Amerikos Lietuvid prenumerata \$2.00 metams. Kas užsirašys ar pasinaujins laikraštį ant dviejų metų, tas gaus nupiginta kaina, už \$3 00 — vieną dolerį sutaupys. Kreipkitės:—

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street, Worcester, Mass.

Džukų Vytas

Mamai
Pabudo žalias gegužės rytas,
Pražydo jazminų žiedais.
Tau šiandien, mano, brangi mamyte,
Jie savo kvapą plačiai paskleis...
Ak, kaip norėčiau nusikrist į kaimą,
Į žalią sodžių sveikint tave,
Ten, kur ramos žemčiūgai mainos...
Kasnakt vaidenas svajų sapne...
Kasnakt girdžiu aš tavo žodžius
Dainos lopšinės tarp žiedų.
Jie sielvarte mane paguodžia
Ir lydi vieškeliu plačiu...
Mama, mamyte, priimk šiandieną,
Ugningos meilės jausmus širdies!
Priimk karštų maldų vainiką,
O tavo meilė mane švies!
Siunčiu aš švelnų pietų vėją
Jis tavo veidą išbučiuos.
Lakštutė tylios meilės dainą
Šiandien papievų tau dainuos...

NAUJAS
ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKAS
RANKVEDYS

Parašė DR. J. J. KASKEVICIUS

Tas praktiškas Angliška-Lietuviškas Rankvedys susipuoja iš 28 lekcijų ir turi 252 puslapius, įrištus audeklinuose viršeliuose.

Tai raktas čiagimusiems lietuviams išmokti taisykliškai kalbėti ir rašyti lietuvių kalboje. Čia rasit ir tarimę ir gramatiką ir vertimą.

KAINA TIK \$1.50

AMERIKOS LIETUVIS
14 VERNON STREET — WORCESTER, MASS.

Worcester...
Laidotuvių...
Carroll...
Petras...
72 Vernon...
Tel. 4-6787...
Patarnavimas...
CIVINSKAS...
DIREKTORIUS...
Diena ir...
Nupiginta...
DYKAI...
Laidojimo...
ER, MASS.

AMERIKOS LIETUVIS

The American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass. Yearly subscription: in U.S. \$2.00 In Foreign Countries \$2.50 One half year \$1.10 One Half Year \$1.50 Single Copies 5 cents Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.00 Užsienioose—Lietuvoje \$2.50 Pusei metų \$1.10 Atskiras numeris 5 centai Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Dienos Klausimais

U. S. O.

U. S. O. arba United Service Organizations, šiandien lošia svarbią rolę S. V. kariuomenės patarnavime. Milijonai jaunų vyrų ir merginų, kurie apleido savo namus, tėvus, gimines ir pažįstamus, šiandien randasi kempėse, fortuose, įvairiose kariuomenės stovyklose. Gavę valandą - kitą liuoslaikio, ieško vietos kur pasitenkinti, namų ilgėsi užmiršti. Tą patenkinimą ant kiek galima suteikia S.S.O. surengdamos sportą, muzikalius programas, pasilinksminimo vietas, kartais vietomis yra labai gerai, kad gauni puodelį ka-

vos. Tą visi žino ypatingai tie, kurie yra tarnavę pirmame pasauliniame kare. Todel šiandien U. S. O. lošia svarbią rolę patarnaudamos S.V. kariuomenei ir tik su laisvomis aukomis, laisva piliečių parama. Kiekvienas asmuo turėtų paaukauti kelis centus šiam naudingam darbui. Juk mažai yra Amerikoj gyvenančių asmenų kurie neturėtų, giminių, draugų bei pažįstamų Amerikos kariuomenėje. Tad kad padėjus saviems, mes turime paskirti kokią išgalime auką į U. S. O. ir tas verta, garbinga, ir tuojau paskirti išgalimą auką del U. S. O.!

"Aš Esu Amerikietis"

Praėjusį sekmadienį šių žodžių rašėjui teko matyti Bostone "Aš Esu Amerikietis" parodą. Paradas susidėjo apie 40,000 m i n i o s iš visų luomų pažiūrų bei organizacijų Amerikos S. V. kariuomenės, jureivių, marinų sluogsnių ir namų apsaugos komisijų.

Faktas yra kad Bostone lietus vargino ne tik maršutojus, bet ir stovinių publiką, visi buvo šlapi kai viščiukai, bet publika ir maršutojai nepertraukė, parodos, ėjo, publika stovėjo ir gerėjosi. Šis žygis be ma-

žiausios abejonės įrodo, kad Amerikos visuomenė yra pilniausiu vienodumu nusistatčius karą laimėti. Taipigi šis įrodo, kad Hitlerio spėjiojimas, buk Suv. Amerikos Valstijose busianti suirutė, nuėjo niekais.

Šiame gražiame parode, mesėsi burelis mažų mergaičių ir vaikučių, kurie buvo pasirėdę lietuviškais rubais, nešė mažą užrašą Lithuania. Keno pastangomis tas padaryta, rašėjui nėra žinoma, bet tai gražus ir garbingas darbas, netik Amerikai, bet ir Amerikos lietuviams.

Berekalingas Ergelis

Pastaruoju laiku labai daug rašoma apie Kompozitorių Vytautą Baciavičių, klausime ar jis yra Komunistas? Mat p. Baciavičius savo laiku buvo su komunistais, bet kada biznis sumažėjo su jais, tai matomai jau pasidarė bepartyvis ir jeigu dar palauksime, tai biznio sumetimais p. Baciavičius gali virsti tautininku.

Ginčytis apie tokius atsitikimus neverta, nes Amerikos lietuvių gyvenime beveik negalima pasakyti kas kokios pasaulėžiūros, nes visų pasaulėžiūros neretai priklauso nuo ekonominių ap-

linkybių, ypatingai, kur susidaro burys raketierių, tai jie keičia savo spalvas kai tarakonai kopustuose; visoki išgamos dangstosi įdėjomis, ypatingai tautišku, meldžia tuos vargšus minkštaširdžius, kurie vėliau pasirodo tik išgamos ir demagogai.

Todel tokie ginčai kas komunistas beveik neturi vertės, nes šių dienų socialistas, katalikas, tautietis, rytoj gali būti komunistas, kartais net nežinodamas, kad jis tokiu tapo, tik per savo žoplumą kartais ir raketieriškais sumetimais, jis atsiduria pas kapus.

"Amerikos Lietuvis" Pikninkas

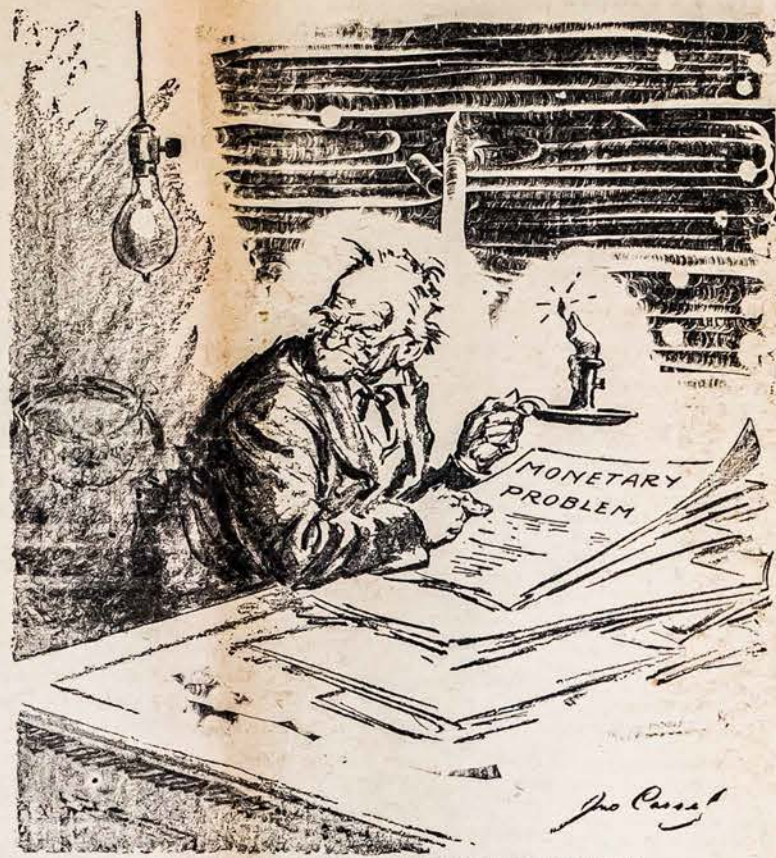
Nežiurint, kad transportacija dabar sudaro šokių tokių keblumų, bet kaip tenka gauti žinių, tai iš tolimų kolonijų rengiasi atvykti į "Amerikos Lietuvis" gegužynę (Gegužės 31 dieną) sekmdienį, butent iš Brooklyn, N. Y., iš Hartford, Conn., Providence, R.I. ir Manchester, N. H. ir kitų kolonijų, kaip tai Gardnerio, Atholio, Bostono, Brookline, Mass. ir kitur.

Todel Worcesterio lietuviui susilauks daug svečių, turės progą pasikalbėti, pa-

sizmonėti pavasario gamtos pačiame gražume pavasario metu. Visi geros valios lietuviui pasirengę padėti "Amerikos Lietuviui", nes "Al" visiems patarnauja, o spaudos reikalas šiandien yra sunkus visiems, kainos pakilo ant visko beveik dvigubai, darbininkai pabrango, bet "Amerikos Lietuvis" dar vis lanko jus už seną kainą.

Todel visi renkimės į šią linksmą gegužinę, kur daug svečių ir ką naujo išgirsime, šiais karo laikais, gal jau neužilgio nebus galima visai

"I DON'T BELIEVE IN NEW FANGLED IDEAS"

"AŠ NETIKIU Į NAUJUS SUMANYMUS"

ANGLIŠKOJI SPAUDA

Naujas Miunchenas vaidenasi

Šių metų balandžio 4 dienos "Amerika" Nr. 26 įdėtas grafo Tarnovskio straipsnis "Specter of another Munich," kuriame tarp kita ko rašoma:

"Galimas dalykas, kad svarstomas staigus posukis nelaimingos atminties Miuncheno politikos kryptimi. Kaikurie Londono "Times" vedamieji ir Sir Stafford Cripps neseniai "Life" žurnale tipės interview rodo į didelį šiuo atžvilgiu gresiantį pavojų... Londono "Times" savo vedamajam siūlo Didžiajai Britanijai susitarti su Sovietais, pripažįstant jiems 1941 metų birželio 22 dienos sienas.

Dalykas aiškus. Planuojama paaukoti tris laisvas, nepriklausomas tautas (Pabaltės), kurių teritorija okupuota agresijos keliu, kad įtiktų Sovietų Rusijai.

Jeigu... Baltijos valstybių užkariavimas buvo strateginio pabūdžio atsargumo priemonė, kaip Sovietų oficiali interpretacija sako... tai kam tada jie deportavo dešimtį nuosimčių Lietuvos, Estijos ir Latvijos gyventojų ir areštavo jų vyriausybes?

Ar negeriau būtų, kad Sir Stafford Cripps ir jo pasekėjai vietoj planuodami kitą Miuncheno stengtosi išvengti ateityje bereikalingo kraujo praliejimo Rytų Europoje, paveikdami Sovietus laikytis Atlanto Čarterio?

"Tegyvuoja mažosios tautos"

Tokia antrašte įdėtas Tautų Sąjungos Unijos Londone leidžiamam žurnale Nr. 26, kuriame tarp kita ko rašoma:

"Kalbos apie mažųjų valstybių galą yra tikrai nesąmonė ir

Vokiečių metodai kariuomenei didinti

Londono "Times" kovo 17 dienos numeryje rašo, kad vokiečiai okupuotose šalyse, pav., Pabaltės Valstybės, dirbtinomis priemonėmis stengiasi pagaminti bedarbių. Vyrai masiniai atleidžiami iš visokio darbo, o jų

Atlanto Čarteris nekeičiamas

"The Polish Review" balandžio 13 dienos numeryje rašo, kad generolas Sikorskis esąs išsireiškęs: Atlanto Čarteris ir Sovietų Tautų Deklaracija yra aktai, turi būti priimti, arba at-

Tremtiniais Rusijoje reikia kunigų

Tėvų jezuitų leidžiamas savaitinis žurnalas "America" balandžio 4 dienos vedamajam tarp kita ko rašo:

rengti gegužinių. Todel pakol yra proga, pasinaudokime.

Inž. Br. F. Simons-Simokaitis

Tankus galima duoti Sovietams, bet principai, kurie yra tvirtiausias Sovietų Tautų išteklius, neturėtų būti mainų objektas.

Jeigu dar karui tebeeinant mažųjų tautų teisę gyventi yra paaukujama didžiųjų valstybių pasotinimui, tai kaip tada gali kitos mažos tautos, kariaujančios dieną ir naktį prieš užkariaujamus nacius, turėti pasitikėjimą, kad neateis ir jų eilė ir kad jos nebus paaukotos?

Taip, nėra jokios abejonės, kad užleidžiant Rusijai Laisvas Pabaltės valstybes, demokratijos labai pakirstų savo mērąlinę prestižą. Sitokioje šviesoje Atlanto Čarteris Ašies valsybių būtų, be abejo, atvaizduotas, kaip beprasmis popiergalis.

Amerika yra vienintelė šalis pasaulyje, į kurią nukreiptos vis pasitikėjimu visų kenciančių bei kariaujančių tautų akys. Amerika niekad nieko neapvydė ir jos credo yra laisvųjų žmonių credo.

Rytų Europos tautos su viltimi ir pasitikėjimu žiuri į šią šalį, kad jų šimtmėčių senumo pasiryžimas būti laisvais bus pabotas, kad teisė ir įstatymas nebus pamintas tikslu siekti Miuncheno pasikartojimo, šį kartą raudonoji spalvoj.

Šis straipsnis, rodos, komentarų nereikalingas. Jame daug tiesos pasakyta mažųjų tautų laisvei ir nepriklausomybei apginti.

dargi net pavojinga nesąmonė. Ji yra priešinga žmogaus psichologijai, ir išduoda demokratijos principus, dėl kurių mes kariaujame ir kurie įknynti didžiajam Atlanto Čarteryje."

vietai priimamos moterys. Kur vyras ir žmona dirba, ten vyras atleidžiamas. Bedarbiai vyrai turi pasirinkti - stoti į specialų policijos batalijoną, suorganizotą tarnybai fronte ir pafronte, arba vykti darbams į Vokietiją.

mesti visoj pilnomoj. Joks elementas negali būti iš jų išleistas. Joks laisvės ar tautų lygybės principas negali pasidaryti derybų objektu ar diplomatinio kompromisu..."

"Kodėl Sovietų Vyriausybė negali nuosirdžiai pakviesti keletą Amerikos katalikų kunigų vykti Rusijon ir dirbti pastoracijos darbą daugelio tukstančių lenkų ir lietuvių tarpe. Jie, turimomis žiniomis, buvo deportuoti į tolimas šiaurės Rusijos ir šiaurės Sibiro vietas ir dabartinio metu visiškai neturi jokios dvasinės pagalbos. Jie,

sakoma, išbarstyti viso šiaurės Vandenyno pakraščiu iki upės Kolyma. Keletas kunigų, dirbančių tarp tų žmonių, jokiū būdu negali kenkti Sovietų santvarkos taikioms pastangoms. Paskelbimas, kad tose stovyklose esama kunigų, priduotų daugiau nuosirdumo Sovietų tvirtinimams apie religinę laisvę"

Stato pavyzdžiu Baltijos kraštus Rytų Prusijai

"New Europe" Nr.3 vasario mėn. Will Schaber tarp kita ko rašo:

"Veimaro respublika... nenorėjo ir negalėjo padaryti tai ką Baltijos kraštai ir Čekoslovakija padarė pokariniais metais, suskaldydamos didesnius dvarus ir apgyvendindamos žemės savininkus ir žemę dirbančius.

Tie patys principai visoms tautoms

Tėvų jezuitų žurnalas balandžio 4 dienos numeryje rašo:

Įspėjam... kad planai esą pateikti, kurie liečią Sovietų okupuotos Lenkijos ir Baltijos valstybių ateitį. Šie spėjimai mums primena, kad Amerikos reikalavimas išlaisvinti Norvegiją, Daniją, Prancuziją, Olandiją, vokiečių okupuotą Lenkiją ir kitas valstybes iš po nacijų bato, būtų žymiai sustiprintas moraliai, jeigu mes išplėstume savo principus bešališkai visoms tautoms. Jokia valsybė sekant Pijaus XI1 taikos principais neturi teisės išnešti mirties sprendimo kitai tautai. Laiške, rašytam Lietuvos Pasiauntinybei Vašingtone vasario

16 d. Lietuvos nepriklausomybės dienos proga, H. C. Norem, buvusias Lietuvos ministras, rašė: "1939 metų liepos 4 d. priedo prie nežinomo karo paktų po Kaune vijukle, kaip prieš priėmimo Vokietijos ir Vokietijos, Lietuva turi laisvės viltį, jeigu darumas su Sovietų valstybėmis. Tegul šis viltis mojų ateityj pilnai ir gerai realizuojasi. Lietuvos yra teistumo butent"

Propaganda ir tikrovė

Po to kai Londono "Times" parašė, kad Baltijos kraštų gyventojai nepageidauja nei rusų, nei vokiečių, tas pats laikraštis įdėjo ir kitą žinią jau iš rusiškų šaltinių, butent, iš Maskvos, kurioja atpasakojamas "Izvestija" tilpės straipsnis, išskaitliuojantis Sovietų padarytas geradarybes Baltijos kraštuose. Kiek tai liečia Lietuvą, tvirtinama, kad 40,000 bedarbių po okupacijos aprupinta darbu.

Bet pažūrėkime ką tuo reikalui sako pati oficiali bolševikų statistika. Sovietų viešpatavimo laikais Lietuvoje išleistas 1940 m. rugpiuoties mėnesį "Statistikos Biuletenis", kuris pateikia bedarbių statistiką Lietuvoje už visą 1940 metų pirmą pusmetį. Pagal tą bolševikų išleistą biuletinį bedarbių skaičius Lietuvoje 1940 metais buvo toks: sausio mėn. - 12,007; vasario - 11,103;

Lenkai ragina

lietuvius susipras

atsizadėti Vilni

"Free Europe" Nr.31 kovo mėnesio 17 dieną prieš lietuvių reikalavimus lenkų tauta nepripažinti viešosios teisės nuostatyty okupacinių organų joje ir kitose šalyse. Tai bus skaitomi net galios...

Negali būti teisinga jeigu pokarinė pasaulis nebus pagrįsta aiškni tymu respektuoti teas, tą tarp tautinėmis susbei susitarimais.

Lenkų tauta ne tik atžvigiū nori užmiršti ginčius. Nežiurint nepatvirtintų reikalavimų lenkiško miesto, Vilniaus, reikiama viltį, kad lietuvišsilaisvins iš vokiečių cijos ir atstacius visiška klausomybę tuojau sukarų krikščioniškąją bendradarbiaudama tralinės Europos tautoms

I tai galime pastebėti, tuva visuomet respektuotines sutartis. Ji reikalavusi, kad ir je jas gerbtų. Ji siekė, kad ligovskiadios žygiais ir mo priemonėmis, bet santykiškai būtų grūdinti Lietuvos aspiracijos tik todėl, kad ji kas kartimis bazavo, pavyzdžiui, valkų sutartis, Lietuvos nėra reikalo atgavus somybę grįžti į Vakarų niskiosios civilizacijos tos paprastos prieštasi lietuvių tauta nėra iš 55jusi.

Lietuvių tauta graiai no ir bendradarbiauo st linės Europos tautoms litiška, tiek ekonomiška pavyzdžiui, su Čekos Šveicarija ir kitomis. kio pagrindu manyti, teityje su tomis tautoms gyventų.

Hitleris niekumet pravesti žemės reformą Prusijos dvarai yra nam stovyje, deponu dezintegruoti kaip visio kolonizacijos žemės Lebensraumu dykumoms sės vokiečių ukimūnų slenką į rytus...jos tautų lebensraumą mus plotus)".

Hitleris niekumet pravesti žemės reformą Prusijos dvarai yra nam stovyje, deponu dezintegruoti kaip visio kolonizacijos žemės Lebensraumu dykumoms sės vokiečių ukimūnų slenką į rytus...jos tautų lebensraumą mus plotus)".

Baltijos gyv

vokiečių ok

Bostone išeinant "New York Weekly" numeryje rašo "Baltijos tautai ir estai šiandien negustautų, jei ne laimė nebūna, nes nacių taktų atstatyti j

LENKU, RU

Lenkai pri

New Yorke lei "Nowy" 6 dienos numedamaj "Wilno" tame reikiamas masas del Lenkio miniko gen. Sikoro Sikor s k Vilių, Lvovą ir Tais žodžiais g dienos įsakymai. Lenkų laikriai, kad gen.S

APART I

D

Eilės, ž

tologija,

Spalvos,

paveiks

riais, P

kitų pa

Knyga

Užsak

14 VERN

For Victory...

Buy UNITED STATES DEFENSE BONDS * STAMPS

Pirmas Pavasarinis Amerikos Lietuvis

PIKNIKAS

Ivyks Visiems Žinomoje Vietoje

Babrausko Pavilijone

Manville Street, Leicester, Mass.

Sekmadieny, Geg. - May 31, 1942

Piknikas prasidės tuojau po pietų

BUS GRAŽUOLĖS RINKIMO KONTESTAS.

Kalbės Julius Smetona, Lietuvos Prezidento sunus ir kiti.

Juozas Januškevičius iš Hartford, Conn. Nufilmuos Pikniką.

Bus Muzikalė Programa ir Orkestra.

Girioje, prie ežero stovi erdvi pasilinksminimui Salė. Tai puikiausia vieta išvažiuojamoms Worcesterio Apylinkėm.

Šis Amerikos Lietuvis išvažiuojamas nebus vien pramogų išvažiuojimas, jis bus kaipo kultūrinis ir idealinis išvažiuojimas, rengiamas savosios spaudos palaikymo tikslu — Amerikos Laisvės Gynimo tikslu — Lietuvos nepriklausomybės vadavimo reikalui. Dalyvaukite Visi!

KELRODYS: Važiuodami per Worcesterį važiokite iki Miesto Rotužės, nuo čia imkite South Main gatvę ir važiokite tiesiog iki Webster aikštės, kur Main gatvė pasisuka į dešinę; pavažiavę 9-tu keliu per kokią 15-20 minučių matysite į dešinę pusę sportų aikštę, gi skersai kelio geltona plytų bažnyčia, čia pat po dešine yra pirmas Texaco gasolino stotis, kur bus prikalta pikniko iškabos: tuojau už tos gasolino stoties imkite kelią po dešinę, pavažiavę kokią 3 minutes rasite pikniką į kairiąją, ten automobilių tvarkytojas parodys kur reikia automobilius pastatyti. Taipgi galima paimti Busus iš Worcesterio, kurie jus nuves iki Main gatvės, Leicester.

HULL SUGRYZO DIRBTI

Po dviejų mėnesių sirgimo, Valstybės sekretorius Cordell Hull sugryzo dirbti. Jisai šiame paveiksle rodomas kada atsilankė į Baltuosius Namus dalyvauti konferencijoj su generolu Marshall, Harry L. Hopkins ir prezidentu. Marshall ir Hopkins neseniai sugryzo po slaptos kelionės į Londoną.

gilių (acorns) gerame sezone. Bet šiandienos aukščiausias medis randasi Humboldt State, Redwood parke, raudonmedis iš 364 pėdų aukščio.

Bet ir kitose šalies dalyse auga milžiniški medžiai, netik Californijoje.

„Didžiausias augantis skirpstas“ Suv. Valstijose, dabar stovi Wethersfield Connecticut. Yra daugiau kaip 29 pėdų apėmimo, 100 pėdų aukščio, ir apie 180 metų senumo. Pasakos mums praneša, kad Charles Wesley, įkurėjas metodų tikybos, sakydavo pamokslus po šituo medžiu.

Girelė senoviškų maudų (hemlock) stovi arti New London, irgi Connecticut valstijoj. Kaip ta girelė stovėjo indėnų laikuose 17-tame šimtmetyje tai taip ir šiandien stovi.

Aukščiausias medis Illinois valstijoj yra ciprisas (cypress) kuris auga Mass. apskrityje. 137 pėdų aukščio.

Louisianoje ciprisas, kurio metai skaičiuojami iki 1,300, stovi prie Amite upės klampyno.

Dideli kaštanai (chestnuts) pušiai, skirpstai, amerikiško popeliai, mediečiai auga kitose valstijose.

MOTERIMS

Cibulių, kručkų ir visos kopūstų giminės kvapsnį galima kiek apmąžinti biskelį piržurint virime; kvapsnis paeina iš jų aliejų kurie išgaruoja. Daržovės reikia išmirkyti biskį pasudytame vandenyje, šaltame, ir padėti ant ugnies šaltame vandenyje, tegul vanduo užverda ir aliejus nusisims pavaldie putų.

Rudas cukrus reikia laikyti drėgnoje vietoje kaip sklepe arba ledų šepoje kad nesukietėtų ir nepasidarytų grumstai.

Nudegus piršta, uždek ant tos vietos tuojau miltų, ir skausmo nejausi. Miltai apsaugo skausmą nuo šalto oro.

Kuomet dengi dežimės tamates dėl valgių, pamatysi, kad dadėjus biskį cukraus jų skonį pagerins.

Geriausias budas nuvalymui savo akinių, kad žibėtų, tai su amonija ir vandeniu. Užlašink kelis lašus ant akinių ir paskui nuvalyk su skaruliu. F.L.I.S.

UŽ JURIŲ-MARIŲ

Už jurų-marių lyg sapnuose, Lyg pasakoj senos bobutės... Aš tau Tėvyne, padainuosiu Balsu paklydusios gegutės.

Ši poema susideda iš 8-nių skyrių ir skiriama Lietuvos prisikėlimui. Jos autorius Pietų Amerikos Lietuvis, K. Činčikas iš Sao Paulo, Brazilijos.

Knygutės viršeliai puikiai iliustruota. Kaina su prisikėlimu — 25 centai. Adresuokite— AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St. Worcester, Mass.

REKORDAI!

Lietuviškos Kolumbia ir Victor Plokštelės jau išstatytos del pardavimo

10 COLIŲ REKORDAI 75c
12 COLIŲ REKORDAI \$1.25
12 COLIŲ REKORDAI

61003-F LIET. VESELE — Dalis Pirmo ir Antra
61004-F LIET. VESELE — Dalis Trečia ir Ketvirta
61005-F LIET. VESELE — Dalis Penkta ir Šešta
Visas Igrajino Mahanojaus Lietuvių Mainerių Orkestra

10 COLIŲ REKORDAI

Šiomis dienomis „Amerikos Lietuvis“ administracija gavo naujų rekordų, į kuriuos įdainavo Metropolitan Operos artistė, Ona Katkauskaitė. Įrekorduota sekantieji — Nr. 16322-F — „Mano Rožė“ ir „Kur Bakužė Samanota; Nr. 16323-F — „Mergų Bėdos“ ir „Dukružėlė“.

KOLUMBIA 10 COLIŲ REKORDAI

ZEMIAU PATEIKIAME PLOKSTELIŲ SURASĄ:

- 16305-F DARATYTE POLKA ir BERŽŲ POLKA V. Gulos orkestra
- 16304-F KANAPIŲ POLKA V. Gulos orkestra
- 16303-F POLKA DEL NUMYLETOS ir VIRBALIO POLKA Igrajino V. Gula ir jo orkestra
- 16302-F JAUNUOLIŲ POLKA ir GEGUŽINĖ POLKA Igrajino V. Gula ir jo ork.
- 16300-F DEDIENE POLKA ir LAKŠTUTES POLKA Klaipėdos orkestra
- 16312-F LIETUVIŠKOS LIAUDIŠKOS DAINELĖS ir LIET. LIAUDIŠKOS DAINELĖS A. Šabaniasukas
- 16163-F STORŲ BOBŲ POLKA ir BUTKISKIŲ POLKA Igrajino Pensyl. Angliakasiai
- 16201-F MARCINKONIŲ POLKA ir VIRGINIA POLKA Igrajino A. Lietuvninkaitės ork.
- 16308-F DRU-LIA ir TU LIETUVA, TU MANO Igrajino Akiras Biržys, Pupų Dėdė ir Dėdienė
- 16309-F KAI AŠ TUREJAU KAIME MERGELE ir BUK VYRAS POLKA Igrajino A. Dvarionis
- 16310-F SEPTINTAME ROJUJE — Tango Igrajino Valcais ir JAUNYSTĖS MEILĖ — Tango Igrajino A. Šabaniasukas
- 16311-F MANO GITARA — Tango ir SAULETAS RYTAS — Anglų Valcais Igrajino A. Šabaniasukas
- 16242-F MOCIUTĖ, Valsas — Armonikų Ductas LIETUVAITE, Polka — Armonika, Klarneta ir Pianas
- 16259-F TOKS VAINIKAS, Polka A. Shuck PLIKIŲ POLKA A. Shuck Mahanojaus Liet. Mainerių Orkestra
- 16254-F AK, NOREČIAU Igrajino J. Zach ir A. Shuck AUKŠTI KALNELIAI Igrajino J. Zach ir A. Shuck Mahanojaus Liet. Mainerių Orkestra
- 16122-F KUMOS POLKA Igrajino A. Saukevičius TEVUKŲ POLKA Igrajino A. Saukevičius Mahanojaus Liet. Mainerių Orkestra
- 16209-F PAUKŠČIŲ POLKA ir LIUDVINAVO POLKA Igrajino Mahanojaus Lietuviška Mainerių Orkestra
- 16135-F SOKIKŲ POLKA ir NAUJŲ METŲ POLKA Igrajino Mahanojaus Lietuviška Mainerių Orkestra
- 16171-F SUDIEV SESUTĖS ir Igrajino Stasys Pauras, Barit. SVAJONĖ ir MEILĖ Juozas Antanėlis Tenoras
- 16299-F ERČIŲ POLKA ir NASLYS POLKA Lietuvių Orkestra "Lyra"
- 16145-F PRAGERIAU ŽIRGELI ir EISIM LAUKAN Kastancija Menkelianaitė
- 16192-F TRAUK SIMNISKI ir "EJO MIKAS" POLKA Jonas Dirvelis ir Jo Ork.
- 16206-F OI MERGELIA ir STOVIU PRIEŠ TAVE Mahanojaus Lietuviška Ork.
- 16110-F SVENTOJI NAKTIS I ir SVENTOJI NAKTIS II Trubadurų Kvartetas
- 16306-F TAI NEBUVO MEILĖ — Tango ir Igrajino AR ATSIMINSI? — Anglų Valsas A. Šabaniasukas
- 16307-F MARS, MARS KAREIVELI ir "GELEŽINIO VILKO" MARSAS Karo Mokyklos Choras
- 16150-F PAVASARIO SVEIKINIMAI ir CIGONO MEILĖ — Valsas Lietuvių Tautiška Ork.
- 16316-F GIEDA GAIDELIAI ir GRAZUS MIŠKO BUDAS Igrajino Akiras Biržys SUZADETINIŲ VALCAS ir ROSALIUTES POLKA Igrajino Akiras Biržys SEKMINIŲ VALCAS ir OBELIŲ POLKA Igrajino Akiras Biržys
- 16318-F MARIJAMPOLĖS POLKA ir GARDUS ALUTIS — Valsas Igrajino Akiras Biržys
- 16320-F KRETINGOS POLKA ir MEILINĖS POLKA Igrajino Akiras Biržys
- 16321-F KAI SMUKU GROJI TŪ — Tango ir Igrajino PASAKYKITE MERGELES — Tango A. Šabaniasukas
- 16314-F PUPŲ DĖDĖS POLKA ir ANUKŲ POLKA Igrajino Akiras Biržys
- 16315-F SUKAS RATUKAS POLKA ir BUK VYRAS — POLKA Igrajino A. Dvarionas
- 16284-F KAI AŠ TUREJAU ir Igrajino A. Vainagaitis ir KAM SĖRI ŽIRGELI? Juozas Olšauskas

Lietuviški Victor Rekordai:

PARSIDUODA PO 75 CENTUS

- V-14076 ALUNTOS Četkauskas ir Vilniškis—Polka
- V-14028 AUKSO ZUVYTĖ Victor Ork. — Polka ir Daina
- V-14067 AUKŠTAIGIŲ Četkauskas ir Vilniškis—Polka
- V-14073 BIEZDINGELĖ Četkauskas ir Vilniškis—Accord. Polka
- V-14058 DŽUKŲ POLKA Serek-Schemett ir Labanasukas—Polka
- V-14075 JONKELIS P. Četkauskas ir Vilniškis—Polka
- V-14070 IŠGĖRĖ SEPTYNIAS St. Grauzinis—Daina
- V-14074 KALIMES AUGOM DU BROLIUKŲ St. Grauzinis—Daina
- V-14069 KALVELIS Četkauskas ir Vilniškis—Polka
- V-14063 KANARKŲ Hofmeklerio Ork.—Fokstrosas ir Daina
- V-14069 KEPURINĖ Četkauskas ir Vilniškis—Polka
- V-14075 KO VEJAI PUČIA St. Grauzinis—Daina
- V-14073 KUBILAS Četkauskas ir Vilniškis—Polka
- V-14068 KUR TAS ŠALTINĖLIS St. Grauzinis—Daina
- V-14080 KVIETKOS VALCAS Mahanojaus Ork.—Valsas
- V-14074 LAISČIAU RUTĀ Mahanojaus Ork.—Polka
- V-14076 LIETUVIŠKŲ LIAUDIŠKŲ DAINŲ RINKINYS Četkauskas
- V-14058 LIETUVIŲ RADIO MELODIJOS Serek-Schemett—Polka
- V-14072 MALDA I MARIJĀ Sv. Marijos Choras—Daina
- V-14072 MARIJOS GIESMĖ Sv. Marijos Choras—Daina
- V-14071 MOTULĖ MANO Sv. Marijos Choras—Daina
- V-14078 MIKITA Četkauskas ir Vilniškis—Polka
- V-14067 NASLAI TELĖ P. Četkauskas, Accordion—Valsas
- V-14066 NEPAMIRŠK MANE Hofmeklerio Ork.—Valsas ir Daina
- V-14063 NUTUK SIRDIS Hofmeklerio Ork.—Tango ir Daina
- V-14077 OI, MERGYTĖ TU JAUNOJI St. Grauzinis—Daina
- V-14065 Paskutinis Sekmadienis Hofmeklerio Ork.—Tango ir Daina
- V-14071 PIRMYN I KOVĀ Sv. Marijos Choras—Daina
- V-14023 REGINOS Victor Ork.—Polka ir Daina
- V-14079 ROŽĖS Mahanojaus Ork. — Mazurka
- V-14064 RUDENS PASAKA Hofmeklerio Or.—Fokstrosas ir Daina
- V-14066 RUDUO Hofmeklerio Ork.—Tango ir Daina
- V-14079 RUTU Mahanojaus Ork.—Polka
- V-14062 RYTIEČIŲ MEILĖ Hofmeklerio Or.—Fokstrosas ir Daina
- V-14074 ŠIA NAKTELE MIEGO NEMIEGOJAU St. Grauzinis—D.
- V-14068 ŠIAURUS VEJAS BAIŠIAI UZIA St. Grauzinis—Daina
- V-14062 SPAUDOS BALIAUS Hofmeklerio Or.—Valsas ir Daina
- V-14070 SUKČIUS Četkauskas ir Vilniškis—Polka
- V-14077 VAI NEKUKUOK St. Grauzinis—Daina
- V-14078 VEDARAS Četkauskas ir Vilniškis—Polka
- V-14064 VELTUI PRAŠYSI Hofmeklerio Ork.—Tango ir Daina
- V-14065 VYRAI UŽKIM Hofmeklerio Or.—Fokstrosas ir Daina

Siųskite užsakymus šiuo adresu: —

Amerikos Lietuvis

14 Vernon St. Worcester, Mass.

Baltijos gyventojai bijo ir rusų ir vokiečių okupacijos

Bostone išeinantis armėnų laikraštis „Armen Weekly“ kovo 25 dienos numeryje rašo:

„Baltijos tautos, lietuviai, latviai ir estai šiandien labai nenugastauti, jeigu jų vieninteliu nelaimė būtų nacių okupacija, nes nacių sumušimo paktą atstatyti jų buvusiai laisvei. Jų baimė kyla iš Sovietų Vyriausybės paskelbtos intencijos aneksuoti tuos kraštus karui pasibaigus. Tokios perspektyvos jie šlykštisi ir bijosi lygiai kaip nacių vergijos.

Baltijos tautų susirupinimas yra pagrįstas, jame atsispindi visų laisvę mylinčių tautų susirupinimas.

sybei ir jos pimininkui generolu Sikorskiui. Tarpe kitų dalykų generolu Sikorskiui išmetinėjama už tai, kam jis iš Sovietų Rusijos neišsuderėjęs Sovietų 1939 metų spalio mėn. sutarties su Lietuva panaikinimo, kuria Vilnius atiduodamas Lietuvai. Girdi, tos sutarties dėka Sovietai, skaita, kad dabar Vilnius priklausys sovietinei Lietuvai.

„Senis“ Amerikos augalų pasaulyje yra „General Sherman Bigtree“ kuris auga Sequoia tautiškame parke Californijoje. Jo plotis (diameter) iš 36½ pėdų arba apėmimas (circumference) iš beevik 115 pėdų, aukščio 272.4 pėdų, turi 600,121 lentų pėdų ir sulaukęs nuo 3,000 iki 4,000 metų.

Amerikos Garsūs Medžiai

Kiekvienas kraštas, kiekvienas klimatas turi savo medžius ir kiekvieno amžiaus pasakose skaitome apie medžius.

Suv. Valstijose pionieriai iškirto takus per tankias girias — nuo rytų į vakarus, nuo šiaurų į pietus — ir nekurie medžiai- buvo paženkliniai Amerikos istorijoje.

Šioje šalyje yra apie 200 medžių pagarsėjusių savo didumu ar amžiumi, nekurie iš jų klasifikuoti kaip seniausios gyvenanti daiktai ant svieto.

„General Sherman Bigtree“ kuris auga Sequoia tautiškame parke Californijoje. Jo plotis (diameter) iš 36½ pėdų arba apėmimas (circumference) iš beevik 115 pėdų, aukščio 272.4 pėdų, turi 600,121 lentų pėdų ir sulaukęs nuo 3,000 iki 4,000 metų.

Californijos tautiški parkai ir girios turi šimtus kitų milžiniškų medžių. Pav., Stanislaus tautiškoje girioje auga ąžuolas kurio šakos išsiikiša net 131 pėdų turi 700 metų. San Benito Apskrityje stovi kitas ąžuolas, 125 pėdų aukščio su apie tonu

LENKŲ, RUSŲ IR UKRAINIEČIŲ SPAUDA

Lenkai primygtinai savinasi Vilnių

New Yorke leidžiamas lenkų laikraštis „Nowy Swiat“ gegužės 6 dienos numeryje patalpino redamąjį „Wilno i Lwow“ kuriame reikiamas didelis džiaugsmas dėl Lenkijos ministro pirmininko gen. Sikorskio pareiškimo kad esąs tik vienas kelias į Lenkiją. Tas kelias, anot generolo Sikorskio vedas per nugalėtą Vokietiją į Poznań, Katowicis, Gdynę, Varšuvą, Vilnių, Lvoją ir Krokuvą.

Tais žodžiais generolas Sikorskis užbaigęs savo gegužės 3 dienos įsakymą lenkų kariuomenės Lenkų laikraštis sako laukiant, kad gen. Sikorskis aiškiai

pasakysias visam pasauliui taiką sakęs kareiviams, butent, kad lenkai kovoja už Lvovo ir Vilniaus lenkiškumą, ir kad Sovietų Tautų laimėjimas bei Lenkijos laimėjimas apima Lvovo ir Vilniaus gražinimą Lenkijai.

Lenkų siekiai aiškus ir be komentarų. Šia proga pastebėtina, kad gegužės 1 dienos „Nowy Swiat“ išsidėjo St. Cat-Mackiewicz'iaus straipsnį „Zarzut“ Priekaištai, atspausdintą iš Londono lenkų leidinio „Lwow i Wilno“. Tame straipsnyje autorius daro visą eilę priekaištų Lenkijos vyria-

DIDYSIS SAPNININKAS

Trečia Padidinta Laida

APART IŠGULDYMO SAPNŲ, JAME TILPSTA DAUGYBĖ IVAIRIŲ RAŠTŲ: —

Eilės, Žvaigždyno Ratas, Lietuvių Mitologija, Papročiai, Burtai, Simboliškos Spalvos, Išmintingasis Selemonas su paveikslu ir ateities atspėjimo numeriais, Paslaptys Kazyrų Lošime ir daug kitų patarimų.

Knyga Didelio Formato iš virš 170 puslapių

Kaina \$1.00 su prisikėlimu

Užsakymus siųskite žemiau pažymėtu adresu:

AMERIKOS LIETUVIS

14 VERNON ST. — WORCESTER, MASS.

JUOZAS LAUKIS

Juozas Tamas Adomaitis

(DĖDĖ ŠERNAS)

Juozas Tamas Adomaitis, plačiai žinomas Amerikos lietuviams Dėdės Šerno vardu paliko lietuvių tautos atgimimo istorijoje neištrinamą savo tautos mylėtojo ir tikro liaudies švietėjo vardą. Jis tą vardą išdirbo sau beredaguodamas Antano Olszewskio leidžiamą savaitraštį Lietuvą ir rašydamas gyva, aiškia ir visiems suprantama kalba moksliskus raštus.

Jo jaunystė rašančiam šitą yra mažai žinoma ir tai žinoma tik iš antraeilių šaltinių. Sulig jį jis augo klebonijoje pas savo dėdę Sintautų parapijos kleboną kun. Sideravičių. Šitas dėdė, matomai, įžiūrėjo jame didelius jo proto gabumus ir manė galėsias padaryti jį dideliu žmogum. Tuoju tikslu, vaikui pabaigus pradžios mokslą, jis išsiuntė jį į Petrapilį gimnaziją lankyti, kad ją pabaigęs galėtų įstoti į jurininkų mokyklą ir, tą pabaigęs, galėtų aukštą vietą gauti.

Bet jo dėdė, nors ir labai mylėdamas savo giminaitį, negana tēmijo jo elgesį ir mažai pažino jo būdą, kuomet jis buvo po jo paties asmeniška priežiūra ir dar mažiau tą darė, pasiuntęs jį Petrapilin.

Nors Juozas mėgo mokslą, bet dar daugiau mėgo muziką, grožį, meną, teatrus, koncertus ir gražiąją lytį. Šitie dalykai masino jį daugiau negu pamokos ir ilgainiui jis pradėjo domėtis jais daugiau negu klasės pamokomis. Vieną kartą Imperijos Teatre gastroliaivo čigonų trupė, muzikai ir šokėjos. Viena čigonaitė jam taip patiko, kad čigonų gastrolėms pasibaigus ir jiems apleidžiant sostinę, jis negalėjo atsiskirti nuo čigonaitės ir su tabunu išvažiavo drauge.

Kol pas jį buvo dėdės prisiųstų pinigų, čigonaitės tėvas laikė jį tabune, bet tiems pinigams pas jį pasibaigus ir daugias jų negaunant, nes šitam jo skandalui pasiekus dėdės ausis, dėdė užtraukė savo čerlaslo šniurus ir čigonaitės tėvas jį išvarė. Taip jis neteko ne tik čigonaitės, o ir vietos gimnazijoje.

Situomi jo mokslo kariera ir pasibaigė. Vieni sako, kad jis baigė šešias gimnazijos klases, kiti sako jį baigus tik keturias.

Kaip jis vertėsi toliau, rašančiam šitą truksta žinių. Ir antrą pusę pasilikę jo dokumentai prieštarauja vieni kitiems. Suvalkų gubernatoriaus išduotas jam liepos 20 d., 1895 m. pasas "Po uzaku Ego Velicestva Imperatora Nikolaja Aleksandrova, Samorderčca vserosiskago i proc., i proc., i proc." vieniemis metams į Imperiją "neiskliucaja stolic po sobstvenny dielam", kuriame yra liudijama, kad jis yra Juozas Tamas (dviem vardais), Damo sunas Adomaitis, 43 metų amžiaus pilietis Sintautų valsčiaus, Vilkaviškio apskrįcio Suvalkų rėdybos, prieštarauja kitam liudymui, išduotam jam rugpičio 31 d., 1894 m. Laivakorčių Agentūros savininko K. Mislerio, Bremene, Vokietijoje, kad jis

"Herr Joseph Adomaitis war bei mir in meinen henzigen Geschafte seit April, 1892 in der ruschisch-polnischen Abteilung as Korrespondent beschafigt", vadinasi, jis dirbęs jo kantoroj kaip korrespondentas rusams ir lenkams nuo balandžio mėnesio 1892 metų.

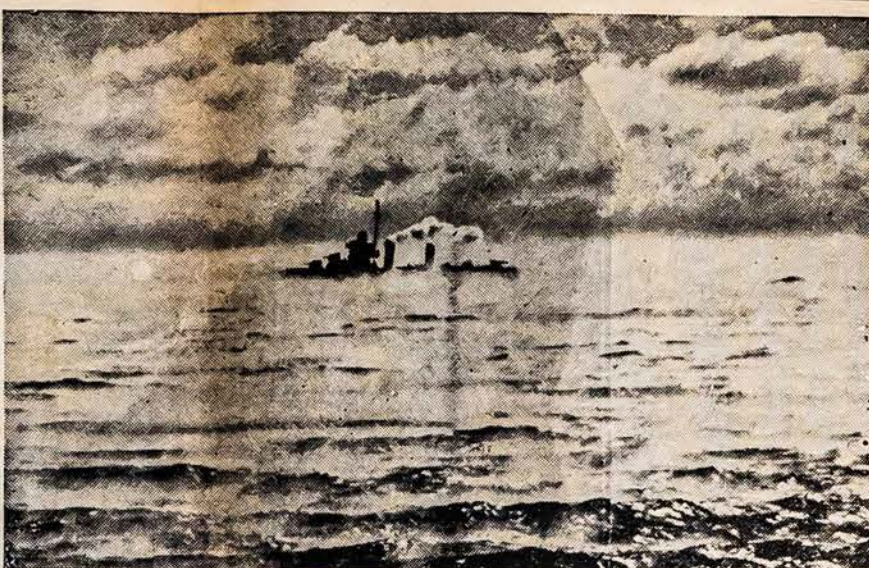
P-nas Olszewskis gi mano, kad Adomaitis atvyko pas jį į Chicago ir užėmė Lietuvos redaktorius vietą spalio ar lapkričio mėnesį, 1894 m., bet tam prieštarauja data pažymėta Suvalkų gubernatoriaus pase, išduotame jam liepos 20 d., 1895. Todel reikia manyti, kad jis atvyko į Chicago tik 1895 m. rudenį. Gi nuo F. Mislerio pasitraukęs, jis, matomai, nuėjo redaguoti jo gero draugo d-ro V. Kudirkos pastangomis Prusuose leidžiamą Varpą. Bet kadangi d-ru Kudirkai nepatiko perdidelis jo pamėgimas Goethes šukio "Leider, Maedchen und Wein" (dainos, mergos ir vynas), tai jis, kad ir labai jį mylėdamas, atleido jį nuo vietos ir pats ėmė Varpą redaguoti. Tuomet, Adomaitis, matomai, išsiėmęs gubernatoriaus pasą į Imperiją važiuoti, progai atsitikus atsidurė Amerikoj prie Lietuvos.

Redagavimas Lietuvos nebuvo lengvas darbas. Laikraštis buvo jaunas, tik dveji ar treji metai kaip įkurtas ir del nepasisekimų jau suspėjęs pereiti į antrų leidėjų rankas. Laikraščiu truko skaitytojų, bendradarbių ir reikiama kapitalo. Be to dirva lietuvių laikraščio išlaikymui tais laikais buvo mažne tokia pat bergždžia, ar dar bergzdesnė kaip dabar. Lietuvių Jungtinėse Valstybėse tais laikais buvo nepalyginamai mažiau kaip dabar ir gauti tarp jų skaitytojus buvo net sunkiau kaip dabar. Tais laikais paklaustas užrašyti laikraštį atsakydavo. O ką, ar aš duoną iš to valgysiu? Mažne visus to laiko lietuvius budino trys dalykai: tamsumas, begalinis gerbimas dvasiškių be atsižūrėjimo į jų elgesį ir darbus ir noras greitai pralobti visais jiems tamsaus jų proto pasiulytais budais. Pav.X Mockus aprupino juos pinigų nesandžiais aitvarais, kaip jis sakydavo Saulėje, jo pargabentais iš Prusų. Jurgis Pupkuskas aprupino juos meilės laišais, nematomomis kepurėmis, be garso šaujamais revolveriais ir mašinėlėmis pinigams dirbti, o Saulės Taradaika, sėdėdamas ant kuilio raitas laktė po Pensylvanijos "pečes", rankiojo tamsųjų gyvenimo patamsių skanėstus ir jais vašino Saulės skaitytojų smalsumą.

Šitais gyvenimo patogumais to laiko lietuviai buvo pilnai patenkinti ir, rašydami laiškus savo giminėms ar draugams Lietuvoje, jie gyėsi: "Mes čia gyvenam kaip ponai, kasdien valgom pyragus ir lašinius ir kasdien rėdomės poniškai."

Tikrenybėj gi tas jų poniškumas buvo visai kitokis. Jis dirbo sunkiausius darbus Pensylvanijos anglių kasyklose, Pittsburgho plieno dirbtuvėse, ar rūbų siuvyklose New Yorke, Philadelphiaj ir Baltimorėj, misdami kuoprasčiausiai. Kasdieninis angliakasių valgis buvo rūkytas kumpis ir trijų colių storumo lašiniai su žaliais kopūstais, garstyčiomis, uksuse raugintais agurkais, kriėnais, juoda kava su cukrum ar be cukraus ir balta duona.

Negerėsnis maistas buvo ir visų kitų to laiko lietuvių Ameri-

J. V. LAIVYNO ŽVALGYBINIS ATLANTIKO VANDENYNE
Šioji įdomi fotografija buvo paimta vakariniame Atlantiko vandenyne. Paveikslas rodo J. V. naikintoją kaip šešėlis plaukiojančią per ankstyvo ryto ukanas, apsaugodama Atlantiką nuo priešų. Žemai kabojančios ukanos kyla kada šalti Arktike vėjai pučia virš šiltų vandenų Srovės vadinamos "Gulf Stream."

koje. Rukyta mėsa, balta duona —pyragas ir su uksusu sudaryti prievalgiai užkimo jiems vidurius ir padarė juos sergančius. Kad pasigelbėti nuo vidurių įkietėjimo ir sutrumpinti sau laiką, su kuriuo, ypatingai angliakasiai, nežinojo ką daryti, gėrė alų namie ir smuklėse. Šitas nuolatinis girtavimas pas lietuvius buvo tiek prigijęs, kad negeriančiam buvo sunku tarp jų gyventi. Jei jis priuolamai įėjo į smuklę, ieškodamas savo draugo, tai atrastas draugas, ar pats smuklininkas tuojaus paklausė jo, ką gersi? Jei jis atsisakė gerti, tai visų buvo pašiepiamas kaip boba; jeigu pasiūlinimą priėmė ir išgėrė, tai jis negalėjo būti kiaušė nenupirkęs gerti visiems kitiems, kurie ten gėrė su juo prie baro.

Kad neprarasti draugų ir nepalikti tokiu kaip jie, reikėjo gudrumo. Vincas Pukas pasakoja kaip jis tą padarė. Vieną rudenį jis apėjo Pittstoną, kuriame gyveno, nuyko į Shenandoah'rij ir ten apsigyveno Džerijoj pas dzukelius. Tame name, kur jis apsistojo, įnamių buvo visas burys. Visi nedirbo ir gėrė alų. Vieną skardinę išgėrus, kitas iškrapštė penktuką ir ėjo kitas parnešt. Švėdas ir gėrė su jais drauge ir galvojo sau, kaip čia reikės išsisukti, kuomet ateis jo eilė penktuką iškrapštyti ant alaus.

(Bus daugiau)

NAMINIS FRONTAS

Kaip, Kas Ir Kodėl Yra Nauji Karo Laiko Kainų Partvarkymai

Suv. Valstjoms yra būtina pareiga griežtai kontroliuoti kainas didelės daugumos daiktų, kad sulaikytų greitai kilančius pragyvenimo kaštus. Kaikuriose šalies dalyse būtų nuomos (randos) irgi bus kontroliuojamos. Amerikos žmonės žino, kad šie žygiai yra būtina reikalingi. Jie reprezentuoja Amerikos žmonių saugumo čarterį prieš kylančias kainas.

KLAUSIMAI IR ATSAKYMAI

KL. — Kodėl bendras ma ksimumo kainų partvarkymas išleistas?

ATS. — Partvarkymas yra karo žygis išleistas, kad sustabdyti kylančius pragyvenimo kaštus ir kitas kainas.

KL. — Kodėl kainos kyla.

ATS. — Karas reikalauja milijonškas sumas pinigų ginklams ir jis pakeitė tukstančių įstaigų gamybą civilių produktų į karo reikmenų gamybą. Algos tapsta aukštesnės ir atsarga mažėja. Pasekos yra aukštesnės kainos.

KL. — Kokios kainos padengtos partvarkymu.

ATS. — Beveik visos kainos, kurias moka smulkmenų reikmenų pardavėjai (krautuvninkai-retailers), daugmeniški pardavėjai (wholesalers), pramoninkai ir gamintojai žalių medžiagų. Išskiriam tik kaikiuriuos maisto produktus.

KL. — Ką reiškia kainų aukštuma (ceiling)?

ATS. — Bendrai, pirkinų kainos kokios kiekvieno pardavėjo buvo imamos kovo mėnesį, 1942 m.

KL. — Kada kainų aukštuma (ceiling) pradės veikti?

ATS. — (1) Smulkmenų reikmenų kainų aukštuma pradės veikti gegužės 18, 1942 m. (2) Aptarnavimų krautuvėse (retail), t.y. galutinam vartotojui, kainų aukštuma pradės veikti liepos 1d., 1942 m. (3) Pardavimams pramonininkų, gamintojų ir daugmeniškių reikmenų pardavėjų ir aptarnavimams industrialiams vartotojams kainų aukštuma pradės veikti gegužės 11d., 1942m.

KL. — Ar kainų aukštuma kiekvieno daikto bus vienoda kiekvienoje krautuvėje?

ATS. — Ne. Bendrai, aukštuma yra aukščiausia kaina, kuri buvo imama toje krautuvėje per kovo mėn. MaMksimumo kainos mainysis įvairiose krautuvėse taip kaip visų krautuvų kainos

nebuvo vienodos kovo mėn.

KL. — Ar kainos žemiau aukštumo gali būti imamos?

ATS. — Taip. Pagal pardavėjo norą. Bet jos negali kilti nei vienu centu aukščiau nustatytos kainų aukštumos. Reikia atsiminti, kad tikslas šių partvarkymų yra sulaikyti kainas nuo kilimo.

KL. — Kas yra daroma dėl nuomų?

ATS. — Kainų Administracijos Ofisas paskyrė 323 apylinkes kaip "apsaugos-nuomų vietas," ir jau pradėjo sulaikyti kylančias nuomas šiose vietose.

KL. — Kaip šeimininkė žinos, kurios yra maksimumo kainos?

ATS. — Patvarkymas imina apie 100 svarbiausių reikmenų, kurias paprasta šeima vartoja. Maksimumo kainos šių daiktų turi būti išstatytos po gegužės 18 d.

KL. — O kaip bus apie kainas daiktų, kurie nesiranda pragyvenimo kaštų suraše?

ATS. — Iki liepos 1 d., šeimininkė gali paprašyti krautuvninko koks yra kainų aukštumas. Po liepos 1 d., krautuvninkas turi turėti pagamintą sąrašą aukščiausių kainų visų daiktų ir aptarnavimų, kuriuos jis įteikė per kovo mėn. Šį surašą gali peržiūrėti kas tik norės.

KL. — Ką šeimininkė gali daryti jeigu ji jaučia kad iš jos prašoma mokėti daugiau negu krautuvninko maksimumą?

ATS. — Ji gali prašyti krautuvninko paaiškinti kainas. Jeigu ji vis tiki kad ji moka daugiau negu legalų maksimumą, tai turi pranešti faktus Kainų Administracijos Ofiso arčiausiai Karo Kainų ir Paskirstymo Tarybai arba arčiausiai ofisui.

KL. — Kaip pirkėja gali gauti rekordą, kuris parodys kiek ji mokėjo kad galėtų palyginti su kovo mėn. kainomis?

ATS. — Kiekviena krautuvė turi išduoti taip vadinimą "sales slip" arba reytę kuri parodo datą, vardą ir adresą krautuvės, kas parduota ir kiek mokėta.

KL. — Kokius daiktus padengia kainų aukštuma (ceiling)?

ATS. — Beveik kiekvienas daiktas, kuris vartojamas gyvenime ir darbe Amerike. Pagrindiniai daiktai, kurie sudaro pragyvenimo kaštus — drabužiai, vaistai, nuo masto pirkiniai, kuras, dauguma maisto, geležiniai tavorai, įrenginiai, tabakas, toaletiniai daiktai. Sulig pramonininko lygmens partvarkymai padengia beveik visus produktus ir

reikmenis kurie kainų aukštumos nekontroliuojami.

KL. — Bet ar yra išskyrimų?

ATS. — Taip. Nekurie išskyrimai yra reikalingi. Pav. Emergency Price Control Act of 1942m., kuris duoda autoritetą nustatyti kainas Kainų Administracijos Ofisui, neleidžia kainų administratoriui nustatyti kainas dėl ukijų produktų, kurie parduodami mažiau lygmenų. Įstatymas išskiria laikraščius, žurnalus, teatro bilietus, gelžkelio ir busų bilietus. Sunku būtų nustatyti partvarkymus dėl šviežios žuvies, vaisių ir daržovių, brangių ženklųjų ir monetų, ir pana. daiktų. Ukės žaliava kaip kvėčiai neturi aukštumos (kainų), bet kada jie perdirbti ar pergaminti vartotojui, kaip duona iš kvėčių, turi kainos aukštumą (ceiling).

KL. — Ar yra aukštumas ant pardavimo maisto ir gėrymų valgymo vietose, restoranuose ir viešbučiuose?

ATS. — Ne. Jų kainos neapribojamos. Sumažinti kiekį pagaminto maisto, jo gaminimą ir aptarnavimą, kaip ir gėrymų, būtų perdidelis ir persunkus darbas. Manoma, kad jeigu restoranų kainos yra stabilizuotos, nereikės pakelti kainas. Toliau, yra tiek daug konkurencijos šioje dirvoje, kad tas sulaikys kilančias kainas.

KL. — Kas apie aptarnavimą?

Ar yra nustatytos kainos skalbinioms, kriaučiams, valytojams, auto pataisymo šapoms, radio šapoms ir pan. įstaigoms?

ATS. — Taip. Negali brangių imti negu kovo mėnesį. Išskiriam asmeninį patarnavimą kaip grožės įstaigų, barzdaskučiu.

KL. — Ar nejudinamas turtas padengtas?

ATS. — Ne. Pardavimas žemės ar namų nėra kontraliuojamas.

KL. — Ar yra partvarkymų, kurie padėtų pardavėjui kur ypatingos salygos yra sunkios?

ATS. — Taip. Jeigu pardavėjas randa, kad jo maksimumo kainos yra labai žemos, sulyginus su nustatytoms maksimumo kainoms dėl ypatingo daikto ar aptarnavimo jis gali prašyti OPA pagalbos. Procedura šiam prašymui bus nustatyta kitame partvarkyme. Jeigu pardavėjo maksimumo kainos už reikmenis yra lygios su kitų krautuvninkų, bet jeigu krautuvninkai kaip grupė gali turėti mažai arba visai neturėti pelno arba turi parduoti su nuostoliu tai pardavėjas tuoj turi pranešti Retail Trade and Service Division, OPA, Washington, D. C. ir įrodyti faktus.

KL. — Kaip tokia pagalba bus duodama?

ATS. — Pagalba bus formoje "gryžimo-atgal" kainų, sulig daugmeniško pardavimo ir gaminimo lygmens, OPA įsakymu.

KL. — Koki partvarkymai liečia krautuvų leidimus?

ATS. — Kiekviena smulkių reikmenų ir daugmeniškių reikmenų įstaiga automatiškai gauna leidimą pardavinėti, sulig bendro maksimumo kainų partvarkmo kada aukštumas ją liečia, ir kiekviena nauja krautuvė automatiškai gauna leidimą.

KL. — Koks yra leidimo tikslas?

ATS. — Leidimas duoda OPA pagrindą veikti prieš krautuves, kurios neprisilaiko prie partvarkymų.

KL. — Kaip OPA tą daro?

ATS. — OPA prašo teismo sulaikyti net per 12 mėnesių, leidimą krautuvės kuri gavus persergėjimą, lauzo OPA partvarkymus. Krautuvė negali vesti biznio be leidimo.

NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

PRITAIKYTA AMERIKOS LIETUVIAMS SU REIKALINGIAUSIAIS ANGLŲ KALBOJE PAAIŠKINIMAIS. SUREDIGAVO DR. D. PILKA. KAINA \$1.00. GALIMA GAUTI AMERIKOS LIETUVIO KNYGNA, 14 VERNON STREET, WORCESTER, MASS.

Šita gramatika daugiausiai taikoma dėl čiagimuso jaunimo, kad galėtų tinkamai savo tėvų kalbą išmokyti su anglų kalboje pateiktais paaiškinimais.

Todel patartina kiekvienam čia gimusiam jaunuoliui ir jaunuoliai šią gramatiką įsigyti. Įsigiję, busite patenkinti, kad greitai išmoksitė taisykliškai lietuviškai skaityti ir rašyti sulig šioje gramatikoje pateiktų taisyklių.

P. A. Lankininkas
(LANKENIS)
LIETUVIS GDYTOJAS
Tel. 3-0340 ir 3-0341
Priėmimo valandos: nuo 7 iki 10 po pietų, nuo 7 iki 10 vakarų
Sėkmadieniais ir šventėse sulig sutarimu
522 Grafton St. Worcester

F. A. Vaišnora
(VEIKSNER)
LIETUVIS GDYTOJAS
OFISO VALANDOS: Nuo 10-12 ryte; nuo 7-10 vakarų ir nuo 6-8 vakarų (Sėkmadieniais sulig sutarimu)
TEL. 5-700
67 Providence St. Worcester

GRAY'S SYRUP
RED SPIRITS
The new, pleasant, medicinal syrup for the relief of coughs, colds, and all respiratory ailments. It is a natural product of the finest quality and is guaranteed to give relief in all cases.

Dr. Lariviere
Porous Plaster
For over half a century has been used fully in the relief of muscular pain, strain or cold. The active medicinal ingredients are derived from the finest natural sources.

Quickly Relieves
ASTHMA
SEASICK
REMEDY
Mother's

Oriental Cream
The cream to use before the evening dance. No rubbing or no touching. A girl will combine the cream with the perfume.

ONE-A-DAY
VITAMIN A AND D TABLETS
The new, pleasant, natural way to INSURE normal requirements of Vitamin A and D.

Many people do not know enough of these essential vitamins. You can be sure that you and your family do, if every member takes one "One-A-Day" brand Vitamin A and D Tablet every day.

REUMATIZMAS
Jei kenčiate kuo nors panašiu, kaip reumatizmas, ar kitais reumatizmo požymiais, paimkite tabletes "DYKAI" ir greitai išgydysite. "DYKAI" šio laikraščio skaitytojų.

DYKAI PAGALBIAUJA REUMATIZMUI
Jei kenčiate kuo nors panašiu, kaip reumatizmas, ar kitais reumatizmo požymiais, paimkite tabletes "DYKAI" ir greitai išgydysite. "DYKAI" šio laikraščio skaitytojų.

Watch Your Kidneys
Help Them Cleanse Your Body of Harmful Waste Matter. Your kidneys are constantly at work filtering out of your blood the waste matter from the body. If they are not acting as Nature intended, they will poison the system and weaken the body machinery.

DOANS PILLS
They have a natural, pleasant taste and are recommended by the highest medical authorities in the world. They are recommended by the highest medical authorities in the world.

Watch Your Kidneys
Help Them Cleanse Your Body of Harmful Waste Matter. Your kidneys are constantly at work filtering out of your blood the waste matter from the body. If they are not acting as Nature intended, they will poison the system and weaken the body machinery.

DOANS PILLS
They have a natural, pleasant taste and are recommended by the highest medical authorities in the world. They are recommended by the highest medical authorities in the world.

DOANS PILLS
They have a natural, pleasant taste and are recommended by the highest medical authorities in the world. They are recommended by the highest medical authorities in the world.

